Bloemendaal
Commissie Bezwaarschriften

Jaarverslag 2017

van de **Commissie Bezwaarschriften** van de Gemeente Bloemendaal

Voorwoord

Voorwoord
Bezwaar
Samenstelling
Aantal en soort zaken
Behandeltijd bezwaar
Gerechtelijke procedure
Pre-mediation
Terugblik
Aanbevelingen

Jaarlijks brengt de Commissie Bezwaarschriften van de gemeente Bloemendaal (hierna: de commissie) verslag uit. Daarin geeft de commissie een beeld van de werkzaamheden in het afgelopen jaar. Kort samengevat zijn er afgelopen jaar 43 zaken behandeld op 17 hoorzittingen. In 41 zaken is in het verslagjaar een beslissing op bezwaar genomen. De overige zaken worden meegenomen in de verslaglegging van het volgende jaar.

Achtereenvolgens worden in dit jaarverslag behandeld de procedure, de samenstelling van de commissie, het aantal en soort behandelde bezwaarschriften, de behandeltijd van de bezwaarschriften, het aantal voorlopige voorzieningen, beroepen, hoger beroepen en mediation. Het jaarverslag eindigt met aanbevelingen van de commissie.

Het jaarverslag is openbaar en bedoeld voor iedere belangstellende in en belanghebbende bij de behandeling van bezwaarschriften. Voor de bestuursorganen van de gemeente Bloemendaal kunnen de conclusies en aanbevelingen van de commissie een bijdrage leveren aan de verbetering van de kwaliteit van de behandeling van bezwaarschriften in de gemeente.

mr. B.A.J. Haagen
voorzitter

mr. S. Loeffen
secretaris

Bezwaar: een coproductie

Voorwoord
Bezwaar
Samenstelling
Aantal en soort zaken
Behandeltijd bezwaar
Gerechtelijke procedure
Pre-mediation
Terugblik
Aanbevelingen

De bezwaarfase behelst niet alleen inspanningen van de commissie. De behandeling van bezwaarschriften is een coproductie van de gemeentelijke bestuursorganen (de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders, en de burgemeester) en de commissie. De bestuursorganen zijn verantwoordelijk voor de informatievoorziening, het leveren van de stukken en overige middelen, die nodig zijn voor de behandeling van bezwaarschriften. De commissie heeft als **onafhankelijk adviseur** geen binding met de gemeentelijke bestuursorganen en is in die hoedanigheid verantwoordelijk voor het horen van bezwaarden en overige belanghebbenden, het beoordelen van het geschil en zoekt naar oplossingen door bemiddeling (ter zitting) of het uitbrengen van advies. Het bestuursorgaan neemt naar aanleiding van het advies een besluit op het bezwaarschrift en - niet onbelangrijk - maakt het besluit bekend.

Samenstelling

Voorwoord
Bezwaar
Samenstelling
Aantal en soort zaken
Behandeltijd bezwaar
Gerechtelijke procedure
Pre-mediation
Terugblik
Aanbevelingen

De commissie bestaat volledig uit leden die geen deel uitmaken van en niet werkzaam zijn onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Bloemendaal. Daarmee is de onafhankelijkheid van de advisering gewaarborgd.

De commissie bestond in het verslagjaar uit de hiernaast opgesomde leden. De verschillende achtergronden (o.m. qua functiebetrekking in de rechtspraak, overheid en het bedrijfsleven alsook qua (vervolg)opleidingen, waaronder mediators) acht de commissie van belang bij haar adviesrol.

Het dagvoorzitterschap rouleerde het afgelopen jaar zoals gebruikelijk tussen de leden.

Leden

de heer mr. B.A.J. Haagen, voorzitter
mw. mr. drs. P. Breedveld, plv. voorzitter
de heer mr. drs. R. Lagerweij
mw. mr. drs. D. Dorreboom
mw. mr. H.A.H. Stam
de heer mr. drs. T.A. van Reeuwijk
mw. mr. H.W.M.M. Rieter van den Bergh
de heer mr. S. Bechinka

Secretarissen

de heer mr. J.P. Foppe
mw. mr. S. Loeffen
mw. drs. J.A.F. Callenfels

Aantal en soort zaken

Voorwoord
Bezwaar
Samenstelling
Aantal en soort zaken
Behandeltijd bezwaar
Gerechtelijke procedure
Pre-mediation
Terugblik
Aanbevelingen

In het verslagjaar behandelde de commissie **43 zaken** op basis van 58 bezwaarschriften. Tegen een besluit van een bestuursorgaan kunnen zich immers meerdere bezwaarschriften richten. Dit gebeurt met name ten aanzien van omgevingsrechtelijke besluiten.

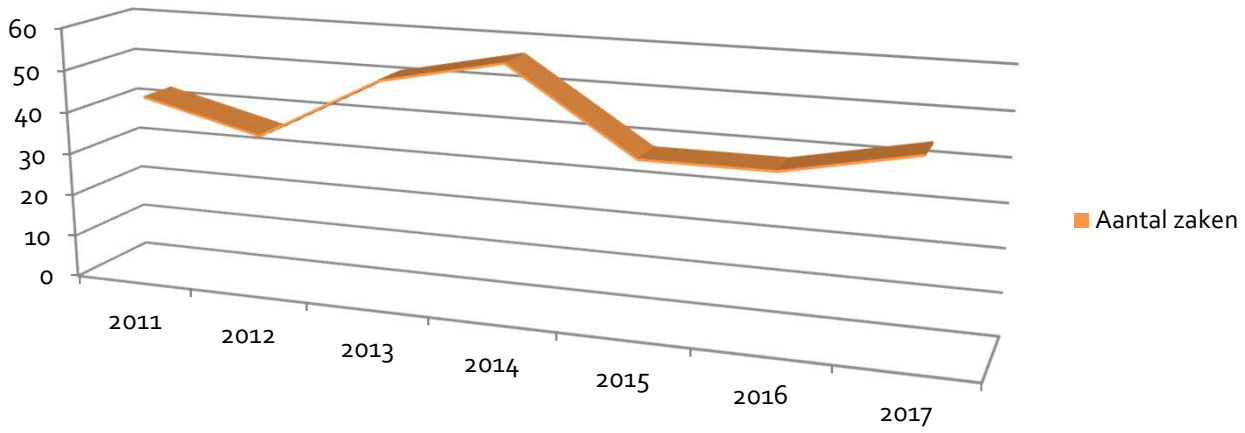

Voorwoord
Bezwaar
Samenstelling
Aantal en soort zaken
Behandeltijd bezwaar
Gerechtelijke procedure
Pre-mediation
Terugblik
Aanbevelingen

Ook in dit verslagjaar werden bezwaarschriften over uiteenlopende onderwerpen behandeld. De terugloop in het aantal zaken dat is gelegen binnen het sociale domein zet verder door, terwijl het aantal zaken in het ruimtelijk domein blijft toenemen.

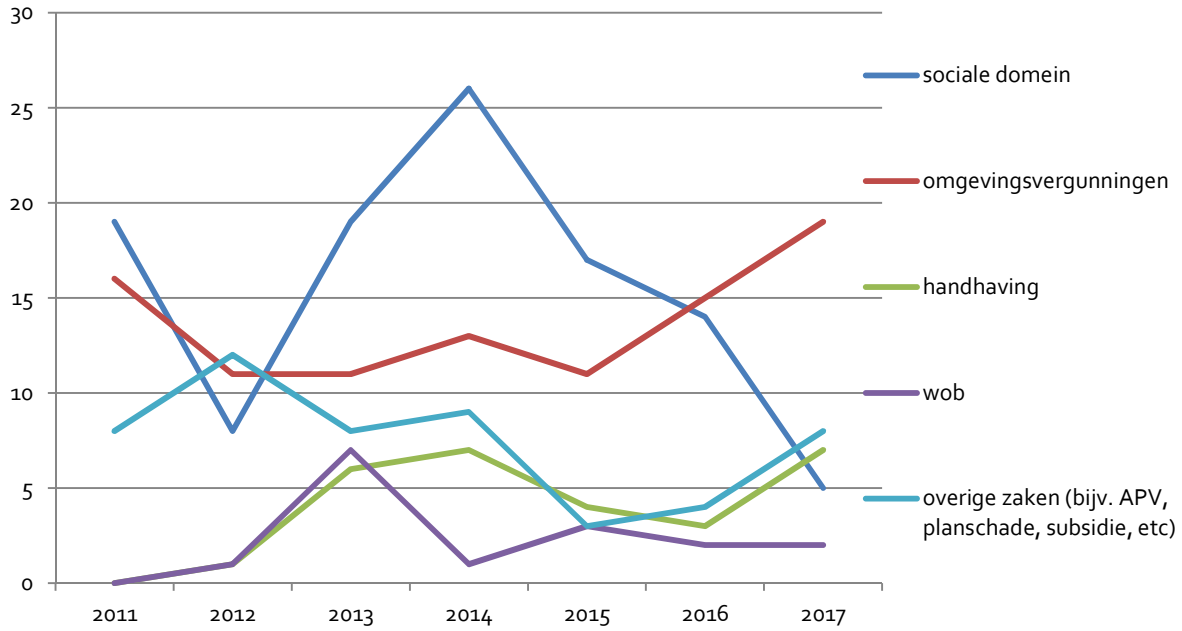

Voorwoord
Bezwaar
Samenstelling
Aantal en soort zaken
Behandeltijd bezwaar
Gerechtelijke procedure
Pre-mediation
Terugblik
Aanbevelingen

In onderstaande tabel wordt de kern van de adviezen en daarmee de wijze van behandeling van de bezwaarschriften in het verslagjaar weergegeven. Eenmaal is dit verslagjaar deels contrair gegaan aan de advisering van de commissie. Dat betrof overigens enkel de proceskostenvergoeding, waarvan de commissie had geadviseerd dat bezwaarde daarvoor in aanmerking kwam.

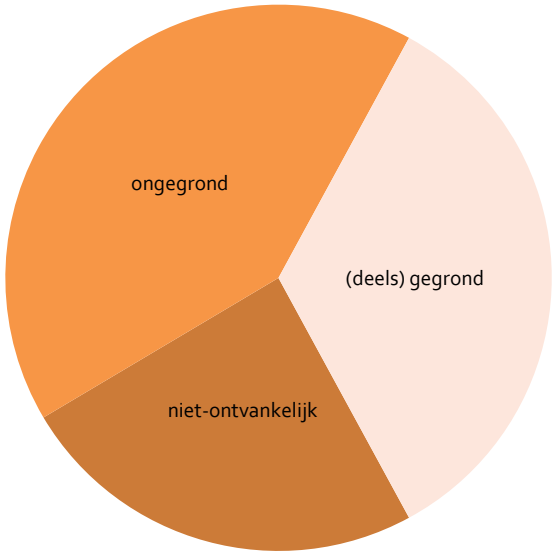

Behandeltijd bezwaar

Voorwoord
Bezwaar
Samenstelling
Aantal en soort zaken
Behandeltijd bezwaar
Gerechtelijke procedure
Pre-mediation
Terugblik
Aanbevelingen

De hoofdregel op grond van de Algemene wet bestuursrecht luidt dat het bestuursorgaan binnen 12 weken vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van een bezwaarschrift is verstreken beslist. Deze termijn kan in beginsel eenmalig met zes weken worden verlengd. Daarbij geldt verder dat de aanhoudingstijd op de behandeltijd in mindering wordt gebracht. Onder de aanhoudingstijd is hierbij – naast verzoeken om aanhouding van de zijde van bezwaarde of vergunninghouder – tevens begrepen de termijn gedurende welke nadere onderzoeken (denk aan medische onderzoeken bij adviezen in het sociale domein en aan nieuwe adviezen van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (welstandscommissie) bij omgevingsrechtelijke besluiten) verricht dienen te worden. Ook is in het verslagjaar regelmatig door bezwaarden verzocht om aanhoudingen van hoorzittingen.

Voorwoord
Bezwaar
Samenstelling
Aantal en soort zaken
Behandeltijd bezwaar
Gerechtelijke procedures
Pre-mediation
Terugblik
Aanbevelingen

De verhouding tussen het aantal bezwaarschriften waarop op tijd is besloten door het bestuursorgaan dan wel waarop te laat is besloten door het bestuursorgaan bedroeg in het verslagjaar 63% (26 zaken) op tijd; 37% (15 zaken) te laat.

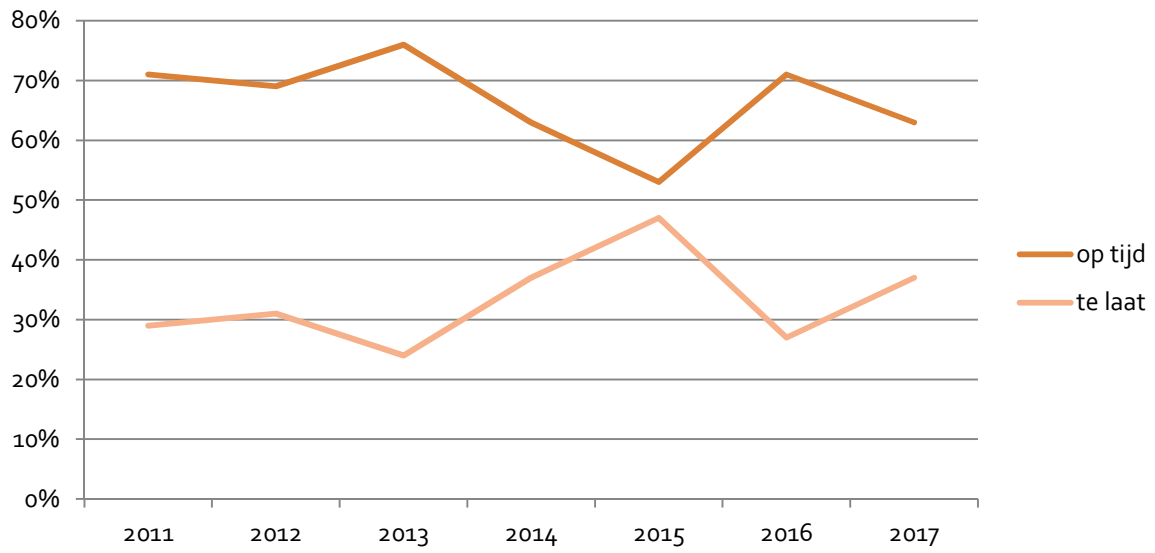

Gerechtelijke procedures

Voorwoord
Bezwaar
Samenstelling
Aantal en soort zaken
Behandeltijd bezwaar
Gerechtelijke procedures
Pre-mediation
Terugblik
Aanbevelingen

Voorlopige voorzieningen

In het verslagjaar behandelde de rechtbank 4 verzoeken om een voorlopige voorziening.

voorlopige voorzieningen	2016	2017
afgewezen	4	4
toegewezen	1	0
Totaal	**5**	**4**

Beroepen

Verder werden er in het verslagjaar 12 beroepszaken tegen besluiten op bezwaarschriften van de bestuursorganen van de gemeente Bloemendaal behandeld.

beroepen	2016	2017
ingetrokken	4	1
niet-ontvankelijk	0	0
gegrond	2	3
ongegrond	5	7
nog in behandeling	1	1
totaal	**12**	**12**

Voorwoord
Bezwaar
Samenstelling
Aantal en soort zaken
Behandeltijd bezwaar
Gerechtelijke procedures
Pre-mediation
Terugblik
Aanbevelingen

Hoger beroepen

In het verslagjaar is in 1 zaak tegen de uitspraak van de rechter in eerste aanleg hoger beroep ingesteld.

hoger beroepen	2016	2017
ingetrokken	1	0
niet-ontvankelijk	0	0
gegrond	0	0
ongegrond	0	1
nog in behandeling	0	0
totaal	**1**	**1**

Pre-mediation

Voorwoord
Bezwaar
Samenstelling
Aantal en soort zaken
Behandeltijd bezwaar
Gerechtelijke procedures
Pre-mediation
Terugblik
Aanbevelingen

De gemeente is in 2010 overgegaan tot pre-mediation (ook wel: informele mediation) in de bezwaarfase. Die mediation behelst dat na binnenkomst van het bezwaarschrift contact wordt opgenomen met de bezwaarde, waarbij de bezwaren en het bestreden besluit worden besproken. Hierdoor kunnen onduidelijkheden worden weggenomen of evidente gebreken worden hersteld. Op deze wijze kan effectiever en klantvriendelijker worden gewerkt. De als gevolg van mediation ingetrokken zaken zijn niet meer door de commissie in behandeling genomen en zijn niet opgenomen in de eerder aangehaalde bevindingen en tabellen.

Hierna volgt volledigheidshalve evenwel een overzicht van het aantal zaken per afdeling waarin mediation is toegepast en waarbij het bezwaar is ingetrokken.

pre-mediation	2016	2017
sociale domein	6	5
bouwen en wonen	4	1
overige	1	5
totaal	**11**	**11**

Terugblik

Voorwoord
Bezwaar
Samenstelling
Aantal en soort zaken
Behandeltijd bezwaar
Gerechtelijke procedures
Pre-mediation
Terugblik
Aanbevelingen

De commissie reflecteert ieder jaar op één of meerdere van de eerder door haar gedane aanbevelingen en/of andere ontwikkelingen die samenvallen met haar adviestaak.

Doorlooptijden

In de jaarverslagen van 2012, 2013, 2014, 2015 en 2016 heeft de commissie al uitdrukkelijk geattendeerd op de doorlooptijden van de aanhangige bezwaren. Buiten de geplande zittingen zijn ook dit jaar zodoende extra zittingen geagendeerd. Waar de commissie in het vorige verslagjaar constateerde dat het ambitiedoel (70% op tijd) zoals door de commissie voorgesteld is behaald, heeft de commissie ook benadrukt dat niet dat in dit getal zou moeten worden berust. Desalniettemin constateert de commissie dit verslagjaar een teruggang naar 63% op tijd. Dit is betreurenswaardig. Hoewel zorgvuldigheid voorop behoort te blijven staan en zodoende een langere proceduretijd gerechtvaardigd kan zijn, persisteert de commissie dat dit de uitzondering op de regel zou moeten vormen.

Intervisie

De commissie streeft er constant naar om haar rol als onafhankelijk adviseur zo goed mogelijk te vervullen. Daarom doet de commissie aan intervisie. Geen enkele zaak maar bovenal geen enkele bezwaarde is hetzelfde. →

Voorwoord
Bezwaar
Samenstelling
Aantal en soort zaken
Behandeltijd bezwaar
Gerechtelijke procedures
Pre-mediation
Terugblik
Aanbevelingen

Intervisie (vervolg)

Ondanks de vaste juridische kaders ziet de commissie het als een belangrijk onderdeel van haar taak dat er ruimte wordt geboden voor een persoonlijke benadering. Dit om zo goed mogelijk partijen te horen en te kunnen achterhalen wat er aan de hand is. Dat draagt bij aan het vinden van een oplossing én aan de kwaliteit van de adviezen. Tegen die achtergrond is in het verslagjaar op momenten voorafgaand, tijdens en na de hoorzitting een extra lid van de commissie (de heer mr. drs. R. Lagerweij) aanwezig geweest. Het desbetreffende lid had op een dergelijke avond geen officiële rol. Dat betekent dat hij als toehoorder aanwezig was en niet deel nam aan de beraadslagingen. Ook is hij niet betrokken geweest bij het opstellen van het advies aan het bestuursorgaan. Wel heeft hij nadat het advies is uitgebracht samen met de commissie gereflecteerd op hun rol gedurende de hoorzitting. De commissie leert zo van én met elkaar wat goed gaat, maar misschien ook wel wat anders en beter kan. Zo is afgelopen verslagjaar gebleken dat bezwaarden zich soms overvallen kunnen voelen door een andere partij. De commissie let hier op en waakt voor een ordentelijk verloop van de hoorzitting, waarbij een evenwichtige balans behoort. Ook is gebleken dat in sommige gevallen de persoonlijke situatie van een aanwezige wat extra aandacht vraagt. Hierop is de commissie sensitief, zodat iedereen volwaardig deel kan nemen aan een hoorzitting.

Voorwoord
Bezwaar
Samenstelling
Aantal en soort zaken
Behandeltijd bezwaar
Gerechtelijke procedures
Pre-mediation
Terugblik
Aanbevelingen

(Pre) – mediation

Voordat de commissie een zaak in behandeling neemt onderzoekt een ambtenaar van de vakafdeling die belast is met de behandeling van het bezwaarschift of er middels premediation tot een oplossing gekomen kan worden. De commissie hecht veel waarde aan deze informele stap binnen het bezwarenproces en het succes hiervan heeft zich de afgelopen jaren duidelijk bewezen. De commissie juicht het daarom toe dat de gemeenteraad dit in het verslagjaar ook wettelijk heeft verankerd in de Verordening Commissie Bezwaarschriften Bloemendaal 2017.

Aanbevelingen

Voorwoord
Bezwaar
Samenstelling
Aantal en soort zaken
Behandeltijd bezwaar
Gerechtelijke procedures
Pre-mediation
Terugblik
Aanbevelingen

De commissie heeft tot taak om haar ervaringen om te zetten in een aantal aanbevelingen en op die manier een structurele progressie te bereiken. Zoals bekend hecht de commissie eraan om niet ieder verslagjaar te 'zoeken' naar nieuwe aanbevelingen, maar een focus aan te brengen op die aanbevelingen die ertoe doen. Dit betekent dat sommige aanbevelingen uit het voorgaande jaarverslag voor zover deze ook nu nog relevant zijn hierbij worden herhaald.

Doorlooptijden

Aandachtspunt is en blijft het nauwgezet sturen op termijnen. Hiervoor zijn voortdurende inspanningen en aandacht benodigd van alle bestuursorganen en de commissie.

Helder ambitiedoel: minimaal 80% op tijd

Waar in 2016 is voorgesteld om te streven door de bestuursorganen om in 70% van de zaken op tijd te besluiten, geldt dat de commissie voor het afgelopen jaar en de daaropvolgende jaren (2017 en verder) heeft voorgesteld dat de bestuursorganen er naar moeten streven om op minimaal 80% van de bezwaarschriften tijdig te beslissen. Dit doel is niet behaald. Ondanks de geconstateerde terugtred in doorlooptijden dit verslagjaar, handhaaft de commissie het ambitiedoel vanwege het belang dat zij hecht aan tijdige besluitvorming. →

Voorwoord
Bezwaar
Samenstelling
Aantal en soort zaken
Behandeltijd bezwaar
Gerechtelijke procedures
Pre-mediation
Terugblik
Aanbevelingen

Helder ambitiedoel: minimaal 80% op tijd (vervolg)

De gemeentelijke bestuursorganen zouden moeten blijven sturen op een tijdige afhandeling van een bezwaarschrift binnen de wettelijke beslistermijn van 12 weken (hoofdregel). Zo nodig kan worden teruggevallen op de wettelijke verlengingsmogelijkheid waarmee de beslistermijn wordt opgerekt naar 18 weken (uitzondering). In het algemeen vindt een bezwaarde het overigens ook niet vervelend als een procedure iets langer duurt, zolang bezwaarde maar het gevoel heeft dat het proces zorgvuldig en procedureel rechtvaardig verloopt. Voorkomen moet worden dat bij bezwaarden een gevoel van onevenwichtigheid ontstaat, namelijk dat de bestuursorganen in de ogen van de bezwaarden alle tijd hebben, terwijl de bezwaarmaker zich onder sterke tijdsdruk voelt gesteld. Kortom, de commissie meent dat de bestuursorganen voortdurende inspanningen moeten leveren om in minimaal 80% van de zaken op tijd te besluiten.

Voorwoord
Bezwaar
Samenstelling
Aantal en soort zaken
Behandeltijd bezwaar
Gerechtelijke procedures
Pre-mediation
Terugblik
Aanbevelingen

Voorkomen inmenging in democratisch proces

De commissie constateert dat ook dit verslagjaar door raadsleden bezwaarprocedures zijn gevoerd, waaronder een raadslid die een raadsbesluit ten overstaan van de Commissie Bezwaarschiften ter discussie heeft willen stellen. Hoewel dat juridisch mogelijk is en de commissie zeer terughoudend wil zijn om opmerkingen te maken die haar toegankelijkheid in gevaar kunnen brengen, is de commissie – hoewel benoemd door de raad – niet voldoende democratisch gelegitimeerd om die rol op te pakken. Omdat de commissie op grond van de bedoeling van de wetgever ook dient te adviseren met betrekking tot de doelmatigheid van democratisch genomen besluiten, ontstaat een situatie die als minder wenselijk kan worden gezien.

Jaarverslag 2017

van de Commissie Bezwaarschriften van de

Gemeente Bloemendaal

Enkele cijfers van 2017

43 zaken

8 commissieleden

58 bezwaarschriften

3 secretarissen

17 hoorzittingen